Edwards proti Maltě, rozsudek ze dne 24. 10. 2006

Stěžovatel: Edwards

Žalovaný stát: Malta

Číslo stížnosti: 17647/04

Datum: 24.10.2006

Článek Úmluvy: čl. 29
čl. 34
čl. 35
čl. 41
čl. 44

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: kritéria přípustnosti, majetek, úprava užívání majetku, veřejný zájem, vlastnictví, vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy

Významnost: 2

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

ČTVRTÁ SEKCE

24. října 2006

VĚC EDWARDS

(rozsudek ve věci Edwards v. Malta)

Evropský soud pro lidská práva – Čtvrtá sekce (dále jen „Soud“), zasedající jako senát, který tvořili soudci Sir Nicolas Bratza, předseda, J. Casadevall, G. Bonello, M. Pelonpää, K. Traja, S. Pavlovschi, J. Šikuta a dále T.L. Early, tajemník sekce, po projednání na neveřejném zasedání dne 3. října 2006 vynesl uvedeného data následující rozsudek:

POSTUP

1. Případu předcházela stížnost (č. 17647/04) proti Maltské republice předložená Soudu podle čl. 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) Josephem Johnem Edwardsem, který má dvojí občanství, a to britské a maltské, dne 4. května 2004.
2. Stěžovatel byl zastoupen I. Refalem a T. Comodiniovou Cachiovou, advokáty provozujícími praxi ve městě Valetta (Malta). Maltská vláda (dále jen „Vláda“) byla zastoupena svým zástupcem S. Camillerim, generálním prokurátorem.
3. Dne 21. října 2005 předseda senátu, jemuž byl případ přidělen, rozhodl postoupit stížnost

Vládě. Podle ustanovení čl. 29 § 3 Úmluvy bylo rozhodnuto posoudit meritum stížnosti současně s její přípustností.

SKUTKOVÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Okolnosti případu
2. Stěžovatel se narodil v roce 1919 a žije v Londýně.
3. Historie případu
4. Stěžovatel tvrdil, že je vlastníkem čtyř nájemních domů na Maltě. Před Soudem předložil prohlášení vystavené veřejným notářem 19. července 2006 tohoto znění:

„Já, níže podepsaný Dr. Paul Pullicino, veřejný notář, tímto potvrzuji, že na základě tajné závěti učiněné 4. října 1966 Charlesem Edwardsem, kterou jsem zveřejnil 9. listopadu 1996, byl major Joseph John Edwards (stěžovatel) jmenován a určen svým otcem, zesnulým panem Charlesem, jako jeho jediný universální dědic a vykonavatel závěti ohledně jeho pozůstalosti, jemuž on odkázal 21/25 nedělitelných částí nájemních domů situovaných v číslech 96 až 100 Tonna Street, Sliema, z nichž 2/25 byly zděděny jeho manželkou po jejím zesnulém bratrovi Siru Augustovi Bartolo a dalších 16/25 jím bylo zakoupeno od rodiny jejího bratra v 50. letech. Všechno z toho bylo ve vlastnictví spolu se zbývajícími 4/25 nerozděleno a stejným dílem ve vlastnictví čtyř dalších členů rodiny Bartolo usídlené kdesi v Jižní Americe, jehož správa na něho přešla prostřednictvím jejich nejstaršího bratra kapitána Alberta Borga Falzona, který byl administrátorem jejich rodiny až do své emigrace z Malty dne 4. června 1956.“

6. V červnu 1941 byly uvedené čtyři nájemní domy rekvírovány za účelem poskytnutí ubytování bezdomovcům. Nařízení o rekvizici bylo doručeno předkovi stěžovatele, panu Charlesi Edwardsovi. Další korespondence o těchto prostorách byla adresována panu Charlesi Edwardsovi jakožto svěřeneckému správci majetku zesnulého Sira Augusta Bartolo.
7. Dne 2. června 1949 byl zaslán soudní dopis panu Charlesi Edwardsovi „jakožto vlastníkovi“ prostor, jímž se požadovalo uznání nájemníků. Ten odpověděl, že je pouhým svěřeneckým správcem majetku a že tudíž nemůže nájemníky uznat. Toto postavení bylo potvrzeno v soudní žalobě ze dne 14. července 1949.
8. Vrchní patro jednoho z nájemních domů bylo přiděleno panu P. a jeho rodině, přičemž přízemí bylo přiděleno rodině S. Rekvizice tohoto nájemního domu byla napadnuta z toho důvodu, že z přízemí byl jediný východ do pole, které patřilo stejnému vlastníkovi a které nebylo rekvírováno. Poté co byli nájemníci uznáni, byla rekvizice prostor dne 16. prosince 1949 zrušena.
9. Prostory byly opětovně rekvírovány 18. července 1957 panu Charlesi Edwardsovi. Jejich rekvizice byla zrušena 5. března 1963.
10. Dne 10. září 1975 bylo vydáno nové nařízení o rekvizici ohledně téhož nájemního domu panu Charlesi Edwardsovi. Úřady nařídily, aby obě patra byla přidělena rodině P. Domovník, který byl v písemném styku o této záležitosti se stěžovatelem (panem Josephem Johnem Edwardsem), předal všechny klíče od nájemního domu.
11. Dne 14. listopadu 1975 napsal stěžovatel Ministerstvu pro správu bytů a požádal je o opětovné posouzení nařízení ze dne 10. září 1975. Opětovně uplatnil argument ohledně východu do pole. Ministerstvo potvrdilo přijetí tohoto dopisu, avšak neodpovědělo na něj. Blíže neuvedeného dne v roce 1976 bylo vydáno pozměněné nařízení o rekvizici, zahrnující též pole přiléhající k nájemnímu domu.
12. Stěžovatel tvrdil, že žádal o pomoc ministra pro správu bytů a generálního prokurátora, aby obnovili původní stav, a že na dalších schůzkách s úřady byl ujišťován, že situace bude napravena. To se však nestalo a stěžovateli nebylo dáno žádné zadostiučinění.
13. Řízení před Civilním soudem
14. Dne 28. března 1996 zahájil stěžovatel řízení před Civilním soudem (První síň) proti řediteli

sociálního ubytování. Tvrdil, že nařízení o rekvizici ze dne 10. září 1975 bylo vydáno v důsledku zneužití pravomoci a že je tudíž neplatné. Stěžovatel dále tvrdil, že bylo porušeno jeho právo na pokojné užívání jeho majetku garantované článkem 1 Protokolu č. l tím, že nařízení o rekvizici nebylo vydáno v souladu s veřejným zájmem a že on neobdržel adekvátní a řádnou náhradu.

15. V rozsudku ze dne 3. října 2003 Civilní soud stěžovatelovu žalobu zamítl. Soud prohlásil, že nemovitost je třeba pokládat za „quid unum“ a tudíž za jeden celek, včetně pole. Soud rovněž nalezl, že stěžovatelovo tvrzení v tom smyslu, že nařízení o rekvizici bylo vydáno při vybočení z pravomoci, je neopodstatněné.
16. Civilní soud konstatoval, že existenci veřejného zájmu je třeba posuzovat ve světle zvláštních rysů každého jednotlivého případu. V případě stěžovatele bylo účelem rekvizice zajištění spravedlivého rozdělení bydlení. Prospěch, který získal syn pana P. a jeho rodina, jež dosud užívají nájemní dům jako místo pro svůj domov, je důležitější než prospěch stěžovatele. Ten ve skutečnosti užíval zahradu a pole jen sporadicky a obojí bylo podle některých svědků užíváno jako skládka pro odpad.
17. Civilní soud dále poznamenal, že stěžovatel předložil své požadavky dvacet let po vydání nařízení o rekvizici a že během této doby zjevně akceptoval nájemné, které mu bylo placeno. Toto nájemné bylo stanoveno úředníkem pro oceňování půdy a kdyby byl stěžovatel chtěl, aby výše nájemného byla přezkoumána, byl by o to požádal Úřad pro regulaci nájemného.
18. Civilní soud konstatoval, že není příslušný se zabývat údajným porušením článku 1 Protokolu č. l, jelikož nařízení o rekvizici bylo vydáno v roce 1975. Podle článku 4 hlavy 319 maltské Ústavy nelze Úmluvu aplikovat retroaktivně, takže pod jurisdikci vnitrostátních soudů spadají pouze taková porušení, která nastala po 30. dubnu 1987.
19. Řízení před Ústavním soudem
20. Stěžovatel se odvolal k Ústavnímu soudu.
21. Stěžovatel uvedl, že kdyby byla nemovitost jeden celek, pak to mělo být takto pojato již v původním rekvizičním nařízení z roku 1941. Pole se však stalo příslušenstvím nemovitosti teprve až nařízením o rekvizici z roku 1975. Dále stěžovatel tvrdil, že nájemník užíval pozemek pro svou zálibu v zahrádkářství, což nelze pokládat za potřebu bydlení. Stěžovatel připomněl, že byl zbavován svého majetku po dobu téměř třiceti let, a stěžoval si na výši nájemného (28 maltských lir /MTL/ za rok – cca 67 euro /EUR/), což pokládal za směšné ve srovnání s tržní hodnotou tohoto majetku.
22. Rozsudkem ze dne 25. února 2005 zamítl Ústavní soud stěžovatelovo odvolání.
23. Ústavní soud konstatoval, že stěžovatelovu nemovitost je třeba pokládat za jeden celek, zejména jestliže jediný východ do pole vede přes přízemí. Kromě toho, stěžovatel nikdy neučinil žádný seriózní pokus toto zpochybnit a povinnost řádně platit nájemné bezvýhradně akceptoval. V každém případě, kdyby býval stěžovatel s výší nájemného nespokojen, byl by si stěžoval u Úřadu pro regulaci nájemného, čímž by za daných okolností využil řádného opravného prostředku.
24. Ústavní soud nalezl, že stěžovatelova žaloba ohledně porušení jeho práva na pokojné užívání majetku je nepřípustná radone temporis, jelikož nařízení o restituci bylo vydáno a vykonáno před rokem 1987. Avšak jelikož se stížnost ohledně absence adekvátní náhrady vztahovala ke kontinuální situaci, zabýval se Ústavní soud i posuzováním merita věci.
25. Ústavní soud připomněl, že stěžovatel vždy akceptoval nájemné od nájemníků, což znamená, že mezi oběma stranami existuje regulérní nájem. Ústavní soud konstatoval, že Vláda má široký rozsah volné úvahy při posouzení, co je ve veřejném zájmu a jaká opatření jsou přiměřená účelům, jichž je třeba docílit. Ústavní soud citoval knihu autorů van Dijka a van Hoofa „Teorie a praxe Evropské úmluvy“ a prohlásil, že sociální a ekonomická politika v oblasti bydlení je předmětem obecného zájmu.
26. Závěrem, rekvizice a výše nájemného byly v souladu se štrasburskou judikaturou. Ústavní soud se v těchto bodech odvolal na případy Pine Valley Developments a ostatní v. Irsko*) (rozsudek

ze dne 29. listopadu 1991, Série A č. 222), Sporrong a Lönnroth v. Švédsko (rozsudek ze dne 23. září 1982, Série A č. 52), The Holy Monasteries v. Řecko (rozsudek ze dne 9. prosince 1994, Série A č. 301-A) a James a ostatní v. Spojené království (rozsudek ze dne 21. února 1986, Série A č. 98).

27. Relevantní vnitrostátní právo
28. Definice rekvizice
29. Podle ustanovení § 2 zákona o bydlení rekvizice znamená: „převzít držbu budovy nebo vyžadovat, aby budova byla dána k dispozici orgánu provádějícímu rekvizici“.
30. Důvody pro vydání nařízení o rekvizici
31. Až do roku 1989 tajemník pro správu bytů mohl vydat nařízení o rekvizici, jestliže byl přesvědčen o tom, že takovéto opatření je nutné ve veřejném zájmu při poskytování bydlení některým osobám nebo pro zajištění spravedlivého rozdělení bydlení. V době rekvizice stěžovatelovy nemovitosti znělo ustanovení § 3 odst. 1 tehdy platného zákona o bydlení takto:

„Pokud to tajemník shledá nezbytným nebo naléhavým ve veřejném zájmu nebo pro poskytnutí bydlení osobám nebo pro zajištění spravedlivého rozdělení bydlení, může provést rekvizici jakékoliv budovy a může vydat takové pokyny, které shledá nezbytnými nebo naléhavými pro to, aby tato rekvizice mohla být účinná nebo aby byla splněna.“

27. Po roce 1989 byla pravomoc vydávat nařízení o rekvizici svěřena řediteli sociálního bydlení.
28. Uznání třetího uživatele a náhrada za převzetí držby
29. Nařízení o rekvizici ukládá vlastníkovi rekvírovaných prostor vztah majitel nemovitosti – nájemce. Podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o bydlení může ředitel sociálního bydlení od vlastníka požadovat, aby uznal osobu ubytovanou v jeho nemovitosti jako svého nájemníka nebo podnájemníka.
30. Vlastník místností může požadovat souhlas s nesplněním této žádosti podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o bydlení, které v relevantní části stanoví toto:

„(2) Do tří dnů od doručení soudního dopisu podle posledního předchozího pododstavce může osoba, na jejíž majetek byla provedena rekvizice, požádat ve formě žádosti podané První síni Civilního soudu ve sporu s ředitelem o souhlas s nesplněním této žádosti…

(3) Soud udělí souhlas s nesplněním žádosti zmíněný v posledním předchozím pododstavci, jestliže žadatel přesvědčivě soudu prokáže, že by pro něho splnění této žádosti znamenalo závažnou újmu:

Pokud se ukáže, že osoba, na jejíž majetek byla provedena rekvizice, si přeje získat držbu pro své vlastní užívání nebo pro užívání některého člena její rodiny, nebude se to pokládat samo o sobě za újmu ve smyslu tohoto pododstavce.“

30. Podle zákona o bydlení má vlastník místností právo na náhradu, která se vypočte a je splatná podle kritérií uvedených v ustanovení § 11, které zní v relevantní části následovně.

„(1) S výhradou výše uvedeného bude splatná náhrada vztahující se k rekvizici budovy součtem následujících částek, tj.:

(a) Částky rovnající se nájemnému, které lze rozumně očekávat od nájemníka obývajícího budovu v době, na kterou je držba budovy zachována na základě ustanovení tohoto zákona při schváleném pronájmu bezprostředně před počátkem této doby:

Jestliže je budova užívána ředitelem nebo osobou zde ubytovanou po její rekvizici jako obytný dům ve smyslu nařízení o omezení nájemného (obytné domy), nepřekročí nájemné spravedlivé nájemné, jak je definováno v článku 2 výše uvedeného nařízení.

(b) Částky rovnající se nákladům na opravu poškození budovy, k němuž mohlo dojít v době, kdy její držba na základě rekvizice trvala (s výjimkou případů, kdy v této době bylo poškození opraveno uživatelem místností v rekvizici nebo osobou jednající jménem ředitele), přičemž se nepřihlíží k poškození, které musí na základě tohoto zákona opravit osoba, jejíž majetek byl podroben rekvizici.

(c) Částky rovnající se výši rozumně vynaložených nákladů, jinak než jménem ředitele, za účelem splnění nařízení vydaných ředitelem nebo jeho jménem v souvislosti s převzetím držby budovy."

31. Podle ustanovení článku 2 nařízení o omezení nájemného (obytné domy) „spravedlivé nájemné" znamená:

„i) Pokud jde o starý dům, nájemné, které lze rozumně očekávat u starého domu, s přihlédnutím k průměrnému nájemnému převládajícímu 31. března 1939, jak je uvedeno v registrech Úřadu pro oceňování půdy u srovnatelných obytných domů ve stejných či srovnatelných lokalitách.

Jestliže po 31. březnu 1939 byly provedeny v domě, ať už starém či novém, strukturální změny či přístavby, které podle názoru Úřadu zvýšily nájemní hodnotu domu a za něž, případně za jejichž část nebyla vyplacena náhrada nebo je splatná podle nařízení o válečných škodách z roku 1943, a žádná částka nebyla vyplacena nebo je splatná ve formě grantu poskytnutého vládou Malty, bude nájemné zvýšeno o částku, která podle názoru Úřadu odpovídá zvýšení nájemní hodnoty a která v žádném případě nepřekročí návratnost tři a čtvrt procenta za rok z kapitálových výdajů na změny či přístavby (s výjimkou úroků z půjček nebo ohledně vloženého kapitálu) nebo případně z jejich částí, ohledně kterých náhrada nebyla zaplacena a není povinná podle nařízení o válečných škodách z roku 1943 a žádná částka nebyla zaplacena nebo není povinná formou grantu poskytnutého vládou Malty, v každém případě, jak prokáže majitel nemovitosti ke spokojenosti Úřadu, nebo nestane-li se tak, jak stanoví Úřad; a

1. ii) pokud jde o nový dům, částku ekvivalentní návratnosti tří procent za rok při volné ceně místa a tři a čtvrt procenta z kapitálových výdajů na stavbu (s výjimkou jakékoli částky, která byla zaplacena nebo je splatná formou grantu poskytnutého vládou Malty a úroků z půjček ohledně vloženého kapitálu), jak prokáže majitel nemovitosti ke spokojenosti Úřadu, nebo nestane-li se tak, jak stanoví Úřad:

Jestliže byla platba provedena nebo má být provedena z účtu podle nařízení o válečných škodách z roku 1943 u dřívější budovy, z níž byl nebo na jejímž místě byl postaven nový dům, celý nebo částečně, pak pro účely výpočtu spravedlivého nájemného tohoto nového domu, návratnost této části vloženého kapitálu takto přispěvšího nebo který takto měl přispět z účtu pro válečné škody v žádném případě nepřekročí jednoroční spravedlivé nájemné z bývalé budovy k 31. březnu 1939 nebo tři a čtvrt procenta za jeden rok z této části vloženého kapitálu, podle toho co je nižší;

iii) pokud jde o systémový dům, roční částku, stanovenou dohodou …"

PRÁVNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údajné porušení článku 1 Protokolu č. 1
2. Stěžovatel si stěžoval na rekvizici jeho obytného domu a přilehlého pole. Odvolal se na článek 1 Protokolu č. l, který zní takto:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily

užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

33. Vláda s tímto argumentem nesouhlasila.
34. Přípustnost
35. Námitka Vlády o nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků
36. Vláda namítla, že stěžovatel nezahájil řízení, jímž by napadl nařízení o rekvizici z roku 1975 ohledně přízemí, ať už vcelku nebo částečně. Stěžovatel rovněž uznal nájem pana P., jelikož od něho dostával nájemné po dobu více než 20 let. Stěžovatelova ústavní žaloba, podaná v roce 1996, tak odporovala tomu, co bylo ustáleno jako status quo. Podle názoru Vlády odporující si stanoviska stěžovatele a nepodání jeho žaloby včas převažují nad nevyčerpáním opravných prostředků.
37. Stěžovatel se k tomuto bodu nevyjádřil.
38. Soud připomíná, že podle článku 35 § 1 Úmluvy se Soud může věcí zabývat až po vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků. Účelem tohoto pravidla je poskytnout smluvním státům příležitost zabránit nebo napravit porušení Úmluvy, jichž se údajně dopustily, předtím, než jsou tato tvrzení předložena Soudu (viz, mimo jiné, Selmouni v. Francie /GC/, č. 25803/94, § 74, ECHR 1999-V). Článek 35 § 1 vychází z předpokladu vyjádřeného v článku 13 (s nímž tvoří těsné spojení), že existuje účinný vnitrostátní opravný prostředek, který je k dispozici vzhledem k údajnému porušení práv jednotlivce garantovaných Úmluvou (Kudla v. Polsko /GC/, č. 30210/96, § 152, ECHR 2000-XI).
39. Stížnost předložená Soudu tak musí být nejdříve předložena příslušným vnitrostátním soudům, alespoň co do své podstaty, v souladu s formálními požadavky vnitrostátního práva a v rámci předepsané lhůty. Povinnost vyčerpat vnitrostátní opravné prostředky však pouze vyžaduje, aby stěžovatel použil normální opravné prostředky, které jsou efektivní, dostatečné a přístupné vzhledem k jeho stížnostem (Balogh v. Maďarsko, č. 47940/99, § 30, 20. července 2004). Existence takovýchto opravných prostředků musí být dostatečně jistá nejen v teorii, nýbrž i v praxi, neboť v opačném případě budou postrádat nezbytnou dostupnost a účinnost (Mifsud v. Francie, /dec./ /GC/, č. 57220/00, ECHR 2002-VIII).
40. Soud zdůrazňuje, že aplikace pravidla o vyčerpání musí řádně brát v úvahu skutečnost, že se aplikuje v kontextu mechanismu ochrany lidských práv, na jejichž stanovení se dohodly smluvní strany. V souladu s tím Soud uznal, že článek 35 musí být aplikován s určitým stupněm flexibility a bez přehnaného formalismu. Soud dále uznal, že toto pravidlo není ani absolutní, ani nemůže být aplikováno mechanicky; při posuzování, zda bylo toto pravidlo dodrženo, je nezbytné přihlédnout ke specifickým okolnostem každého individuálního případu (Akdivar a ostatní v. Turecko, rozsudek ze dne 16. září 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-IV, str. 1211, § 69 a Sammut a Visa Investments v. Malta /dec./, č. 27023/03, 28. června 2005).
41. V daném případě stěžovatel zahájil ústavní řízení před Civilním soudem (První síň) a tvrdil, že bylo porušeno jeho právo na pokojné užívání majetku garantované článkem 1 Protokolu č. l. Dále pak se odvolal k Ústavnímu soudu proti rozsudku Civilního soudu, jímž byla jeho žaloba zamítnuta. Soud se domnívá, že když stěžovatel uplatnil tuto žalobu před vnitrostátními ústavními jurisdikcemi, které jeho požadavek nezamítly z procesních důvodů, nýbrž se zabývaly jeho podstatou, pak stěžovatel normálně použil opravné prostředky, které mu byly dostupné a které se ve své podstatě vztahovaly ke skutečnostem, na něž si stěžoval na evropské úrovni (viz, mutatis mutandis, Zarb Adami v. Malta /dec./, č. 17209/02, 24. května 2005 a Sammut a Visa Investments, citováno výše).
42. Z toho plyne, že stížnost nelze odmítnout pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků a že je třeba tuto námitku Vlády zamítnout.
43. Další důvody pro prohlášení stížnosti za nepřípustnou
44. Soud poznamenává, že stížnost není zjevně neodůvodněná ve smyslu článku 35 § 3 Úmluvy. Soud dále poznamenává, že stížnost není nepřípustná ani ze žádných jiných důvodů. Proto musí být stížnost prohlášena za přípustnou.

45. Meritum věci
46. Podání stran

(a) Vláda

42. Vláda nejprve uvedla, že je nanejvýš důležité rozhodnout o tom, zda byl stěžovatel vlastníkem uvedených prostor. Stěžovatel začal mít vztah k uvedeným prostorám v roce 1975, přičemž všechny dřívější úkony prováděl pan Charles Edwards. Ten ale vždy tvrdil, že není vlastníkem, nýbrž pouhým svěřeneckým správcem nemovitosti z důvodu dědictví. V té době byl institut svěřenectví maltskému právu cizí a osobami spravujícími dědictví byly buď prokurátoři nebo dědici, vykonavatelé závětí nebo soudem určení správci. Žádná z těchto funkcí nebyla převoditelná děděním. I za předpokladu, že by stěžovatelovo prohlášení, že v roce 1975 byl vlastníkem a správcem, bylo správné, nemělo by přednost před ustanovením právního titulu k dané nemovitosti. Takovýmto titulem by byla smlouva o nabytí nebo důkaz o nabytí sukcesí. Takovýto důkaz však stěžovatel nepředložil.
43. Za předpokladu, že stěžovatel měl vlastnický titul, Vláda uvedla, že nebyl zbaven své držby; nedošlo zde ani k vyvlastnění de facto. Uvedený nájemní dům vždy zůstal majetkem svých vlastníků a neexistovala žádná omezení jejich způsobilosti vlastnictví převádět. Stěžovatel dostával nájemné po několik let, čímž implicitně nájemníka uznal a nezvratně tak založil vztah majitel nemovitosti-nájemník. Nařízení o rekvizici a opatření k regulaci nájemného byly záležitosti bytové politiky, která vytvořila úpravu užívání majetku v obecném zájmu sledující zabezpečení spravedlivého rozdělování a užívání bytového fondu, jakož i lepší využití a zachování starých domů v hustě zabydlené a malé zemi, kde jsou stavební pozemky velice omezeny v poměru k poptávce.
44. Stěžovatel nikdy netvrdil, že by vlastníci někdy požadovali nemovitost pro své vlastní bydlení nebo užívání. Kromě toho nebylo prokázáno, že nájemníci prostory nepotřebovali a že na ně tudíž neměli právo. Přidělení celého domu panu P. mělo za účel skoncovat se situací, v době války běžnou, kdy žily dvě rodiny ve stejném, byť i rozděleném domě. Navíc záležitost týkající se pole byla podrobně posouzena před vnitrostátními soudy.
45. Vláda zdůraznila, že obytné domy, u nichž skončila úprava užívání, již rekvizici nepodléhají. V roce 1959 bylo vlastníkům domů dáno právo na ukončení úpravy užívání jejich nemovitosti, kterou buď užívali nebo která nebyla způsobilá k bydlení nebo na ní probíhaly strukturální změny za účelem přeměny na větší obytný dům. V roce 1975, kdy došlo k dané rekvizici, bylo možné provést rekvizici pouze u obytných domů, které nebyly obývány nebo užívány jejich vlastníky v roce 1959.
46. Podle Vlády zasahování, které je předmětem stížnosti, nenaložilo na stěžovatele excesivní a individuální břemeno. Nařizování rekvizicí bylo legálním prostředkem k přinucení vlastníků starých neobydlených budov, kteří nepocítili obzvlášť finanční újmu při pronajmutí jejich nemovitosti, aby je pronajali. Podmínky nájmu byly stanoveny platnými zákony o nájemném. Obdobně výše povinného nájemného byla stejná, jako by byla přípustná, kdyby byla stará budova vlastníkem pronajata dobrovolně před rokem 1995.
47. Vláda uznala, že úroveň regulovaného nájemného neodráží tržní hodnotu dotčených nemovitostí. Avšak toto nízké nájemné bylo dáno politickými důvody, jakými byly prevence před bezdomovectvím a ochrana důstojnosti jednotlivců, kteří by nebyli schopni si dovolit bydlení za přiměřeně stanovenou cenu. Vláda vyvodila závěr, že napadené opatření nebylo ani nevhodné ani disproporcionální ve vztahu ke sledovaným cílům a že stát nepřekročil své pro volného hodnocení.
48. Vláda uvedla, že stěžovatel měl adekvátní procesní pojistky k tomu, aby si zajistil, že působení uvedeného systému a jeho dopadu na jeho majetková práva nebude ani arbitrární, ani nepředvídané. Nařízení o rekvizici podléhala soudnímu přezkoumání stejně jako jiná správní rozhodnutí. A stěžovatel skutečně předložil své požadavky maltským soudům v roce 1996,

přestože nařízení o rekvizici bylo vydáno již v roce 1975. S odvoláním na vnitrostátní judikaturu v této věci Vláda poznamenala, že existují případy, kdy rekvizice byly zrušeny, protože bylo shledáno, že nebyly nařízeny ve veřejném zájmu. Závěrem Vláda připomněla, že skutečnost, že stěžovatel žil v zahraničí, mu nebránila v tom, aby zahájil řízení na Maltě, jelikož mohl pověřit nějakou osobu, aby je sledovala.

(b) Stěžovatel

49. Stěžovatel tvrdil, že v roce 1975 byl spoluvlastníkem a správcem uvedené nájemního domu, který právě předtím zdědil. Uvedl, že tato informace je zaznamenána jak u příslušného vládního odboru, tak i u vnitrostátních soudů.
50. Stěžovatel si stěžoval, že rekvizice jeho nájemního domu a přilehlého pole nebyla provedena ve veřejném zájmu a zbavila jej práva rozšířit a prodat svůj majetek. Původní nájemce zemřel a jeho potomci nadále místnosti užívali, i když neměli právo na to, aby dostali další ubytování. Byli nájemci po dobu třiceti pěti let a nikdy neučinili přísežné zákonné prohlášení, že potřebují veřejné ubytování. Kdyby byl tajemník pro bydlení jednal v souladu se zákonem a kdyby si byl přešetřil finanční situaci vlastníka, byl by zjistil, že nemá zákonné právo nařídit rekvizici místností. Kromě toho, od roku 1975 nebylo placeno žádné nájemné z pole a celková výše nájemného, které stěžovatel obdržel (28 MTL – cca 67 EUR), byla zjevně v disproporci s tržní hodnotou jeho nemovitosti. Toto nájemné bylo akceptováno pouze proto, že dopis, jímž se požadovalo, aby bylo přehodnoceno, byl k ničemu. Kromě toho stěžovatel vyčkával s tím, že napadne nezákonnost rekvizice pole, která byla provedena bez požadovaného upozornění, odpovědi vlastníků a konzultace.
51. Stěžovatel prohlásil, že i když nemovitost nepotřebuje pro své vlastní bydlení, mohl ji využívat jinak. Dále trval na tom, že pole mělo být pokládáno za separátní pozemek nepodléhající rekvizici a nikoliv jako quid unum s nájemním domem. To bylo prokázáno posudkem soudního architekta, což bylo vnitrostátním soudem ignorováno.
52. Hodnocení Soudu

(a) Aplikovatelnost článku 1 Protokolu č. 1

52. Soud se chce nejdříve ujistit, zda stěžovatel měl „majetek“ ve smyslu článku 1 Protokolu č. l. Soud připomíná, že pojem „majetek“ má autonomní význam, který jistě není omezen na vlastnictví fyzických věcí: některé další věci a zájmy tvořící aktiva mohou být také pokládány za „majetková práva“ a tudíž za majetek ve smyslu tohoto ustanovení (viz Iatridis v. Řecko*), č. 31107/96, § 54, ECHR 1999-II, Gasus Dosier- unf Fördertechnik GmbH v. Nizozemsko**), rozsudek ze dne 23. února 1995, Série A č. 306-B, str. 46, § 53).
53. Podle Vlády nemohl stěžovatel tvrdit, že je vlastníkem uvedeného nájemního domu a přilehlého pole, protože jeho předek, pan Charles Edwards, jasně prohlásil, že je pouhý svěřenecký správce nemovitosti z titulu dědictví. Kromě toho, Soudu nebyl předložen žádný důkaz vlastnictví (viz výše odstavec 42). Stěžovatel s těmito argumenty nesouhlasil (viz výše odstavec 49).
54. Soud poznamenává, že stěžovatel napadl porušení svého vlastnického práva před vnitrostátními ústavními jurisdikcemi a ty že nenalezly v jeho případu žádnou překážku pro aplikaci článku 1 Protokolu č. l. Stěžovatelovo vlastnictví nebylo napadeno ani žalovanými na vnitrostátní úrovni. Naopak, nařízení o rekvizici bylo doručeno stěžovateli (viz výše odstavec 10). Kromě toho, Vláda sama poukázala na to (viz výše odstavec 43), že od roku 1975 stěžoval dostával nájemné za užívání nájemního domu a že nebylo Soudu prokázáno, že je dostával pouze jako svěřenecký správce nebo administrátor nebo že musel tento obdržený příjem převádět celý nebo částečně na třetí strany.
55. Podle názoru Soudu tyto okolnosti svědčí o tom, že stěžovatel jednal jako vlastník místností, aniž by mu v tom někdo bránil, více než třicet let. Kromě toho, stěžovatel předložil prohlášení

veřejného notáře, z něhož vyplývá, že jakožto jediný universální dědic zesnulého pana Charlese Edwardse zdědil stěžovatel 21/25 nedělitelných částí nájemních domů nacházejících se ve Sliema, Malta (viz výše odstavec 5). To stačí k tomu, aby byl učiněn závěr, že stěžovatel měl „majetek“ ve smyslu článku 1 Protokolu č. 1.

56. Toto ustanovení je tudíž na daný případ aplikovatelné.

(b) Aplikovatelná pravidla v článku 1 Protokolu č. 1

57. Jak již Soud při několika příležitostech prohlásil, článek 1 Protokolu č. l obsahuje tři rozdílná pravidla: první pravidlo, stanovené v první větě prvního odstavce, je obecné povahy a vyhlašuje princip pokojného užívání majetku; druhé pravidlo, obsažené ve druhé větě prvního odstavce, se vztahuje na zbavení majetku a podrobuje ho určitým podmínkám; třetí pravidlo stanovené ve druhém odstavci uznává, že smluvní státy jsou oprávněny, inter alia, upravovat užívání majetku v souladu s obecným zájmem. Tato tři pravidla však nejsou odlišná v tom smyslu, že by nebyla spojena. Druhé a třetí pravidlo se týkají zvláštních případů zasahování do práva na pokojné užívání majetku a je třeba je tudíž vykládat ve světle obecného principu vyhlášeného v prvním pravidle (viz, mimo jiné, James a ostatní v. Spojené království, rozsudek ze dne 21. února 1986, Série A č. 98, str. 29 – 30, § 37, Beyler v. Itálie /GC/, č. 33202/96, § 98, ECHR 2000-1 a Saliba v. Malta, č. 4251/02, § 31,8. listopadu 2005).
58. Soud připomíná, že v daném případě bylo stěžovateli rekvizicí a přidělením užívání jeho majetku jiným zabráněno užívat jeho majetek. Jeho právo obdržet tržní nájemné a ukončit nájemní poměr bylo značně dotčeno. Současně stěžovatel nikdy neztratil své právo majetek prodat a ani úřady neaplikovaly žádná opatření, jež by vedla k převodu jeho vlastnického titulu.
59. Podle názoru Soudu byla opatření maltských orgánů zaměřena na podrobení stěžovatelova nájemního domu a pole trvalému nájmu a nikoliv na to, aby mu tyto nemovitosti byly trvale odejmuty. Nelze tudíž zasahování, které je předmětem stížnosti, pokládat za formální, natož pak de facto vyvlastnění, nýbrž za prostředek úpravy užívání majetku. Z toho plyne, že případ by měl být posuzován podle druhého odstavce článku 1 Protokolu č. 1 (viz Hutten-Czapska v. Polsko*) /GC/, č. 35014/97, § 160 – 161, ECHR 2006).

(c) Zda maltské orgány respektovaly princip zákonnosti

60. Prvním a nejdůležitějším požadavkem článku 1 Protokolu č. 1 je, že každé zasahování státním orgánem do pokojného užívání majetku má být zákonné. Zejména druhý odstavec článku 1, i když uznává, že státy mají právo upravovat užívání majetku, podrobuje jejich právo podmínce, že může být vykonáváno přijímáním „zákonů“. Kromě toho princip zákonnosti předpokládá, že aplikovatelná ustanovení vnitrostátního práva jsou dostatečně přístupná, přesná a předvídavá při jejich aplikaci (viz, mutatis mutandis, Broniowski v. Polsko /GC/, č. 31443/96, § 147, ECHR 2004-V a Saliba, citováno výše, § 37).
61. V daném případě není mezi stranami sporu o tom, že rekvizice stěžovatelova nájemního domu byla provedena v souladu s ustanoveními zákona o bydlení. Ten definuje pojem „rekvizice“ (viz výše odstavec 25) a uvádí důvody pro vydání nařízení o exekuci (viz výše odstavec 26). Dále pak jsou právní a finanční důsledky rekvizice, zejména nucený vztah majitel nemovitosti-nájemce a kritéria pro výpočet náhrady vlastníkovi podle místností, stanoveny zákonem o bydlení (viz výše odstavce 28 – 31). Neexistuje nic, co by dokazovalo, že tato ustanovení jsou nejasná a/nebo nepředvídatelná.
62. Napadené opatření bylo tudíž „zákonné“ ve smyslu článku 1 Protokolu č. 1 a zbývá se ujistit, zda sledovalo legitimní účel v obecném zájmu a zda bylo dosaženo „spravedlivé rovnováhy“ mezi použitými prostředky a účelem, jehož mělo být dosaženo.

(d) Zda sledovaly maltské orgány „legitimní účel v obecném zájmu“

63. Každé zasahování do práva či svobody přiznané Úmluvou musí sledovat legitimní účel. Princip „spravedlivé rovnováhy“ inherentní článku 1 Protokolu č. 1 sám o sobě předpokládá existenci obecného zájmu společnosti.
64. Vzhledem k jejich přímé znalosti společnosti a jejích potřeb jsou vnitrostátní orgány v zásadě v lepší situaci než mezinárodní soudce, aby posoudily, co je v „obecném“ či „veřejném“ zájmu. V rámci systému stanoveného Úmluvou je tudíž povinností vnitrostátních orgánů, aby učinily úvodní posouzení existence problému veřejného zájmu, opravňujícího k opatřením, jež mají být provedena v oblasti výkonu vlastnického práva. Zde, stejně jako v jiných oblastech, na něž se vztahují záruky Úmluvy, mají vnitrostátní orgány široký rozsah volné úvahy.
65. Pojem „veřejný“ či „obecný“ zájem je nutně extensivní. Zejména pak takové oblasti, jakými jsou bydlení obyvatelstva, které moderní společnost pokládá za primární sociální potřebu a které hraje ústřední roli v politice blahobytu a v ekonomické politice smluvních států, mohou často vyžadovat určitou formu regulace státem. V této oblasti rozhodnutí, jako například zda, a pokud ano, kdy to je možné plně přenechat volné ruce trhu nebo zda to má být podrobeno státní kontrole, jakož i výběr opatření k zajištění potřeb bydlení společnosti a načasování jejich implementace, nutně zahrnují úvahy o komplexních sociálních, ekonomických a politických otázkách (Hutten-Czapska, citováno výše, § 165 – 166 a Ghigo v. Malta, č. 31122/05, § 56, 26. září 2006).
66. Poté co Soud shledal přirozeným, že rozsah volné úvahy, který má k dispozici legislativa při implementaci sociální a ekonomické politiky, by měl být široký, Soud při mnoha příležitostech prohlásil, že bude respektovat úsudek legislativy o tom, co je ve „veřejném“ či „obecném“ zájmu, pokud nebude zjevně postrádat rozumný základ (viz Immobiliare Saffi v. Itálie, /GC/, č. 22774/93, § 49, ECHR 1999-V, mutatis mutandis, Broniowski, citováno výše, § 149 a Fleri Soler a Camilleri v. Malta*), č. 35349/05, 26. září 2006).
67. V daném případě může Soud akceptovat argument Vlády, že rekvizice a regulace nájemného byly zaměřeny na zajištění spravedlivého rozdělení bytového fondu v zemi, kde disponibilní stavební pozemky neodpovídají poptávce. Tato opatření, implementovaná za účelem zajištění sociální ochrany nájemníků (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 178 a Ghigo, citováno výše, § 58) byla rovněž zaměřena na prevenci před bezdomovectvím, jakož i na ochranu důstojnosti chudších nájemníků (viz výše odstavce 43 a 47).
68. Soud akceptuje, že napadená právní úprava sledovala legitimní účel v obecném zájmu, jak vyžaduje druhý odstavec článku 1.

(e) Zda maltské orgány vytvořily spravedlivou rovnováhu mezi obecným zájmem společnosti a právem stěžovatele na pokojné užívání jeho majetku

69. Zasahování do práva na pokojné užívání majetku musí nejen sledovat, ve skutečnosti jakož i v zásadě, „legitimní účel“ v „obecném zájmu“, ale musí zde být také přiměřený vztah proporcionality mezi použitými prostředky a účelem, jehož má být dosaženo jakýmikoli opatřeními aplikovanými státem, včetně opatření určených k úpravě užívání majetku jednotlivce. Tento požadavek je vyjádřen pojmem „spravedlivá rovnováha“, které musí být dosaženo mezi požadavky obecného zájmu společnosti a požadavky ochrany základních práv jednotlivce (viz Saliba, citováno výše, § 37 a Ghigo, citováno výše, § 60).
70. Záměr docílit této rovnováhy je vyjádřen ve struktuře článku 1 Protokolu č. 1 jako celku. V každém případě týkajícím se údajného porušení tohoto článku se Soud musí nejprve ujistit, zda z důvodu zasahování státu nemusí dotčená osoba nést disproporcionální a excesivní břemeno (viz James a ostatní, citováno výše, str. 27, § 50; Mellacher a ostatní v. Rakousko*), rozsudek ze dne 19. prosince 1989, Série A č. 169, str. 34, § 48; Spadea a Scalabrino v. Itálie, rozsudek ze dne 28. září 1995, Série A č. 315-B, str. 26, § 33).
71. Když Soud posuzuje dodržení článku 1 Protokolu č. 1, pak musí zevrubně posoudit všechny různé zájmy, o něž se jedná, a mít přitom na paměti, že Úmluva je určena k tomu, aby chránila

práva, která jsou „praktická a efektivní“. Soud musí vidět pod povrch jevů a vyšetřit reálnost situace, na kterou se stěžuje. V případech týkajících se působnosti rozsáhlé právní úpravy v oblasti bydlení může toto hodnocení zahrnovat nejen podmínky redukce nájemného, které dostávají jednotliví pronajímatelé, a rozsah zasahování státu do smluvní svobody či smluvních vztahů na trhu pronájmů, nýbrž i existenci procesních záruk zabezpečujících, aby působení systému a jeho dopadu na majetková práva pronajímatele nebylo ani arbitrární, ani nepředvídatelné. Nejistota – ať už legislativní, administrativní nebo pocházející z praxe aplikované příslušnými orgány – je faktorem, který je třeba vzít v úvahu při posuzování chování státu. Tam kde se skutečně jedná o otázku obecného zájmu, přísluší veřejným orgánům jednat včas, vhodným a konsistentním způsobem (viz Immobiliare Saffi, citováno výše, § 54; Broniowski, citováno výše, § 151; Fleri Soler a Camilleri, citováno výše, § 70).

72. V tomto případě byl stěžovatelův nájemní dům zabaven Vládou prostřednictvím nařízení o rekvizici ze dne 10. září 1975 a rodině P. byla přidělena obě poschodí (viz výše odstavec 10). Později, v roce 1976, bylo podrobeno rekvizici také pole přiléhající k domu (viz výše odstavec 11).
73. Soud poznamenává, že nařízení o rekvizici ukládá vlastníkovi dotčených místností vztah pronajímatel-nájemce (viz výše odstavec 28). I když to lze vidět jako vytvoření quasi-nájemní smlouvy mezi majitelem nemovitosti a nájemcem, majitel má malý nebo vůbec žádný vliv na výběr nájemce či podstatných prvků takovéto smlouvy (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 196; Ghigo, citováno výše, § 64; Fleri Soler a Camilleri, citováno výše, § 72). V konkrétním případě může vlastník vyžadovat souhlas s nedodržením u ředitele sociálního bydlení uznat nájemce pouze tehdy, může-li dokázat „ke spokojenosti soudu, že by mu byla způsobena závažná újma, kdyby této žádosti vyhověl“. Přání převzít držbu budovy pro užívání vlastníka nebo pro užívání některého člena jeho rodiny nesmí vést samo o sobě k újmě (viz ustanovení § 8 odst. 2 zákona o bydlení – odstavec 29 výše). Stěžovatel má tudíž možnost získat restituovanou nemovitost pouze na základě jeho přání „využít ji jinak“ (viz výše odstavec 51).
74. Soud dále poznamenává, že stěžovatel tvrdil, že mu nikdy nebylo placeno nájemné za pole. Náhrada za ztrátu kontroly nad jeho majetkem činila 28 MLT (cca 67 EUR) za rok. Vláda sama uznala, že regulované nájemné neodráželo tržní hodnotu majetku (viz výše odstavec 47).
75. I když Soud připustí, že nebyl nucen hradit náklady za mimořádnou údržbu a opravy budovy, jak vyžaduje zákon, musí Soud poznamenat, že částka, o kterou se jedná – necelých 6 EUR za měsíc – je extrémně nízká a lze ji stěží pokládat za náhradu za užívání nájemního domu a přilehlého pozemku. Soud není přesvědčen o tom, že zájmy majitelů, „včetně jejich práva dostávat zisk z jejich majetku“ (viz Hutten-Czapska, citováno výše, § 239; Ghigo, citováno výše, § 66; Fleri Soler a Camilleri, citováno výše, § 74), byly uspokojeny omezením vlastníků na takto extrémně nízkou návratnost. Je pravdou, že Ústavní soud vytkl stěžovateli, že nezahájil řízení před Úřadem pro regulaci nájemného za účelem stanovení spravedlivého nájemného z místností (viz výše odstavec 21). Nebylo však prokázáno na konkrétních příkladech z vnitrostátního práva a praxe, že tento opravný prostředek by byl býval účinný.
76. Jak již Soud prohlásil při mnoha příležitostech, v takových oblastech, jako je bydlení obyvatelstva, mají státy nutně široký rozsah hodnocení nejen, pokud jde o existenci problému obecného zájmu ospravedlňujícího opatření ke kontrole individuálního majetku, nýbrž také, pokud jde o výběr opatření k jeho implementaci. Státní kontrola úrovně nájemného je jedním z takovýchto opatření a jeho aplikace může často způsobit značnou redukci výše splatného nájemného (viz zejména Mellacher a ostatní, citováno výše, § 45).
77. Navíc v situacích, kde působnost právní úpravy regulace nájemného má rozsáhlé následky pro četné jednotlivce a má také ekonomické a sociální důsledky pro zemi jako takovou, musí příslušné orgány značně zvažovat nejen výběr formy a rozhodovat o rozsahu úpravy nad užíváním majetku, nýbrž také rozhodovat o vhodném načasování při provádění relevantních zákonů. Nicméně toto zvažování, jakkoli je značné, není neomezené a nemůže mít následky odporující standardům Úmluvy (viz, Hutten-Czapska, citováno výše, § 223; Ghigo, citováno

výše, § 68; Fleri Soler a Camilleri, citováno výše, § 76).

78. V daném případě, s přihlédnutím k extrémně nízké částce nájemného, ke skutečnosti, že stěžovatelovy místnosti byly podrobeny rekvizici po dobu více než třicet let, jakož i k výše uvedeným omezením práv majitele, Soud shledává, že na stěžovatele bylo naloženo disproporcionální a excesivní břemeno. Od stěžovatele se vyžadovalo, aby nesl většinu sociálních a finančních nákladů na poskytování ubytování rodiny P. (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 225 a Ghigo, citováno výše, § 69). Z toho plyne, že maltský stát nevytvořil požadovanou spravedlivou rovnováhu mezi obecnými zájmy společnosti a ochranou majetkového práva stěžovatele.
79. Proto byl článek 1 Protokolu č. 1 porušen.
80. Aplikace článku 41 Úmluvy
81. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění."

1. Škoda
2. Stěžovatel od Soudu požadoval, aby nařídil odvolání rekvizice přízemí jeho nájemního domu a uvolnění horního poschodí. Aniž by uvedl přesnou výši, požadoval stěžovatel také částku pokrývající rozdíl mezi nájemným, jež mu bylo zaplaceno, a nájemným, které by byl mohl dostat na trhu, plus náhradu škody, kterou utrpěl.
3. Vláda poznamenala, že otázka náhrady nebyla nastolena před maltskými soudy a že stěžovatel řádně nepožádal o náhradu škody před maltskými soudy. Kromě toho by nebylo vhodné, aby Soud poskytl nápravu požadovanou stěžovatelem. Vláda připomněla, že stěžovatel dostával nájemné za uvedené místnosti a že po roce 1975 bylo toto nájemné zvýšeno, aby se přihlédlo k částem majetku, které byly dány k dispozici nájemcům.
4. Soud úvodem připomíná, že není Úmluvou zmocněn k tomu, aby nařídil maltskému státu anulovat nebo revokovat nařízení o rekvizici (viz, mutatis mutandis, Sannino v. Itálie, č. 30961/03, § 65, 27. dubna 2006, Findlay v. Spojené království, rozsudek ze dne 25. února 1997, Reports 1997-I, str. 284, § 88, Albert a Le Compte v. Belgie /dřívější článek 50/, rozsudek ze dne 24. října 1983, Série A č. 68, str.6 – 7, § 9).
5. Po posouzení okolností případu má Soud za to, že otázka náhrady peněžní škody a/nebo morální újmy není připravena k rozhodnutí. Proto musí být tato otázka vyhrazena řízení stanovenému na pozdější dobu, s přihlédnutím ke každé dohodě, jíž může být dosaženo mezi žalovanou Vládou a stěžovatelem (ustanovení 75 § 1 Jednacího řádu Soudu; viz Hutten-Czapska, citováno výše, § 247).
6. Náklady a výdaje
7. I když k tomu byl stěžovatel vyzván, nepředložil žádný požadavek ohledně nákladů a výdajů, které vynaložil.
8. Proto Soud stěžovateli v tomto ohledu nepřiznává žádnou náhradu (viz Craxi v. Itálie /č. 2/, č. 253374/94, § 91 – 92, 17. července 2003 a Ipsilanti v. Řecko, č. 56599/00, § 39, 6. března 2003).

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. Prohlašuje stížnost za přípustnou;
2. Konstatuje, že byl porušen článek 1 Protokolu č. l;
3. Konstatuje, že pokud jde o finanční náhradu stěžovateli za jakoukoli peněžní škodu či morální újmu vyplývající z nalezeného porušení v tomto případě, není otázka aplikace článku 41 připravena k rozhodnutí, a proto

(a) vyhrazuje si uvedenou otázku jako celek;

(b) vyzývá Vládu a stěžovatele, aby předložili do šesti měsíců ode dne, kdy se tento rozsudek stane konečným, v souladu s článkem 44 § 2 Úmluvy svá písemná stanoviska v dané věci a zejména Soudu oznámili jakoukoli dohodu, jíž mohou dosáhnout;

(c) vyhrazuje si další postup a deleguje na předsedu senátu pravomoc jej stanovit, bude-li to třeba.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a vyhlášeno písemně dne 24. října 2006 v souladu s ustanovením 77 § 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

1. L. EARLY

tajemník sekce

Sir N. BRATZA

předseda

* Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit XXXV/2003, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 12742/87, str. 8.

* Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit XXI/2000, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 31107/96, str. 16.

** Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit XII/1997, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 15375/89, str. 30.

* Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit IL-L/2007, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 35014/97, str. 2.

* Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit LI/2007, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 35349/05, str. 23.

* Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku – Přílohový sešit LI/2007, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 10522/83, 11011/84, 11070/84, str. 2.